

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Daniela Vokálová**

Název práce: **Postoj USA k Bosně a Hercegovině v souvislosti s utvářením Daytonské dohody**

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): **František Šístek, M.A., Ph.D.**

1. **OBSAH A CÍL PRÁCE** (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce se věnuje proměnam oficiálního postoje diplomacie Spojených států amerických vůči válce v Bosně a Hercegovině v letech 1992-1995, které vedly k prosazení Daytonské mírové dohody z prosince 1995, jež pomohla ukončit válečný konflikt.

2. **VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ** (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Daniela Vokálová kombinuje ve své práci primární zdroje (dokumenty americké administrativy z 90. let), které nebyly během samotné války v Bosně a Hercegovině ani v prvních poválečných letech dostupné, s memoárovou literaturou a sekundárním zdroji odborného charakteru. Rozebírá nejprve strukturu a kompetence amerických institucí, vytvářejících a ovlivňujících zahraniční politiku, poté přechází k vlastnímu jádru práce. Výklad vývoje amerických postojů k válce v Bosně a Hercegovině strukturovala podle jednotlivých roků (1992-1995). Bibliografie je rozdělena na primární a sekundární zdroje, autorka vychází především z anglicky a částečně též česky psaných prací. Vzhledem k povaze zvoleného tématu jde o přijatelný výběr literatury.

3. **FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Z formálního hlediska je práce podle mého názoru zdařilá, ať už jde o citace, grafickou úpravu nebo již zmiňovanou bibliografii. Mám několik kritických poznámek k jazykovému projevu a určitým formulacím, jde nicméně o chyby, které se dají případně snadno odstranit bez zásadní revize textu.

s. 15: Když jsou poprvé zmiňováni historičtí aktéři nebo autoři použitých textů, mělo by zaznít celé jmén, nikoli jen příjmení (nikoli tedy jen: Silajdžić, Granić, Zubak).

s. 16: „ad hod“ místo „ad hoc“

Občas se vyskytují jisté vyjadřovací neobratnosti (s. 27: „... na druhou stranu ale nechtěli být vnímáni jako, že je situace v BaH nezajímá.“)

Místy se objevují formulace, které působí poněkud paušálně vůči jednotlivým jihoslovanským národům (s. 28: „Srbové projevíli vůli“, „své ostatní závazky Srbové nedodržovali“ apod.). Vzhledem k tomu, že existovali také Srbové, bojující v řadách centrální (byť etnicky převážně muslimské/bosňácké) bosenské vlády, srbští protiváleční aktivisté atd., bylo by vhodnější uvést konkrétní instituci, jednotlivce (např. politické vedení Republiky srbské apod.), v opačném případě jsou příslušníci celého (zde konkrétně srbského) národa ztotožňováni s jeho tehdejší nacionalistickým vedením, což je přílišné zjednodušení. Další možnou cestou, jak se vyhnout metodologickému nacionalismu, je psaní v uvozovkách („Srbové“) nebo jiná forma zdůraznění ambivalence a neesenciálního charakteru nacionální identifikace („osoby identifikující se jako Srbové“), v odborné literatuře věnované Bosně a Hercegovině viz např. oceňovaná práce Maxe Berghoze *Violence as a Generative Force: Identity, Nationalism and Memory in a Balkan Community*, Cornell University Press 2016.

Místy trpí plynulost textu přílišnou závislostí na angličtině, resp. nedokonalým překladem nebo transkripcí do češtiny (mj. „Vance-Owen plán“ místo „Vance-Owenův plán“, s. 29, s. 33 ruský ministr Churkin místo Čurkin, na s. 38 pak „Contact group plán“ - česky spíš „plán Kontaktní skupiny“).

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Jde o standardní bakalářskou práci, která zodpovídá na hlavní výzkumné otázky a potvrzuje autorčiny analytické schopnosti. Soustředí se skutečně na zvolené téma, bez přebytných digresí do širokého dobového nebo hlubokého historického kontextu, jak se u bakalářských prací občas stává. Celkově jde spíš o rozbor proměnlivých postojů USA k válce v Bosně a Hercegovině, samotná Daytonská dohoda, která je zdůrazněna v názvu práce, se objevuje až v závěru. Přínos práce tkví podle mého názoru především ve skutečnosti, že se autorka nesoustředila jen na dnes už celkem rozsáhlou sekundární literaturu, ale také na interpretaci odtajněných primárních zdrojů.

5. **OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ** (jedna až tři):

- a) Válka v Bosně a Hercegovině vyvolala velký zájem veřejnosti, američtí novináři patřili v celosvětovém měřítku k nejvýznamnějším dopisovatelům z oblasti konfliktu (mj. objevení bosenskosrbských koncentračních táborů roku 1992), mnozí z nich zastávali intervencionistické pozice, o válce v BaH se po celé sledované období v USA hodně diskutovalo. Našla jste během svého výzkumu doklady o přímém vlivu veřejného mínění a médií na rozhodování politiků a institucí, ovlivňujících zahraniční politiku USA?
- b) Lišily se ve sledované době zásadněji postoje Velké Británie ke konfliktu v Bosně a Hercegovině?

6. **DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA**

(A-F): **Doporučuji** přijmout bakalářskou práci D. Vokálové k obhajobě a navrhuji hodnotit ji známkou **B – velmi dobře**.

Datum: 4. září 2020

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.